

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 023828 20 Квлз
Бања Лука, 29.12.2020. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, као предсједнице вијећа, Весне Антонић, Едине Чупељић, Мерсиде Бјелобрк и Даворке Делић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног П.И., због кривичног дјела разбојништво из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости, који су поднијели браниоци осуђеног, адвокати из Заједничке адвокатске канцеларије К. & М. из Б.Л., против пресуде Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 023828 19 Кж 6 од 13.04.2020. године, у сједници вијећа одржаној дана 29.12.2020. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 023828 19 Кж 6 од 13.04.2020. године, одбијена је као неоснована, жалба браниоца и родитеља оптуженог П.И. и потврђена пресуда Округног суда у Бањој Луци број 11 0 К 023828 19 К од 15.07.2019. године, којом је оглашен кривим, због кривичног дјела разбојништво из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 37. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17 у даљем тексту: Кривични законик) и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година и 6 (шест) мјесеци у коју се урачунава вријеме проведено у притвору од дана 06.12.2018. године, па док се притвор не укине. На основу одредаба чланова 83. и 84. КЗ РС од оптуженог П.И. одузета је новчаница од 20 (двадесет) аустријских шилинга, серијског броја Г612875Б, као имовинска корист коју је он прибавио кривичним дјелом. У складу са одредбама члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оштећени О.М. је са имовинско правним захтјевом упућен на парницу. На основу члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2. тачке а), б), е) и ж) ЗКП РС оптужени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка у укупном износу од 8.293,40 КМ (осам хиљада двијестотине деведсет и три и 40/100) КМ, који се односе на трошкове вјештачења у истрази у износу од 7.740,00 (седам хиљада седам стотина и четрдесет) КМ, на трошкове доласка два вјештака на главни претрес, у износу од

укупно 80,00 (осамдесет) КМ, на трошкове приступа четири свједока на главни претрес у износу од укупно 173,40 (стотину седамдесет три и 40/100) КМ и на паушалне трошкове кривичног поступка у износу од 300,00 (трисотине) КМ, које је исти дужан платити у року од 15 дана од дана правоснажности ове пресуде, те се оптужени П.И. обавезује да надокнади награду и нужне издатке браниоца по службеној дужности Б.М., адвокату из Бања Луке, чију висину ће суд утврдити посебним рјешењем у складу са чланом 97. став 2. ЗКП РС.

Против те пресуде браниоци осуђеног, адвокати из Заједничке адвокатске канцеларије К. & М. из Б.Л., поднијели су захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев), због повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, учињене у другостепеном поступку, са приједлогом да се усвоји Захтјев као основан и укине првостепена и другостепена пресуда и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на Захтјев, републички тужилац Светлана Брковић је предложила да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, у смислу одредби члана 354. ЗКП РС, ограничио само на испитивање оних повреда закона на које се позвао подносилац захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Одредба члана 350. ЗКП РС прописује да се овај ванредни правни лијек може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) овог закона (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није кориштено право побијања пресуде жалбом, као редовним правним лијеком, а када су у питању означене повреде материјалног и процесног закона, на ове основе побијања пресуде се није могуће позивати у Захтјеву ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Коначно, ограничењем прописаним у ставу 3. истог члана, се искључује могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У оквиру приговора заснованом на тврдњи о повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, учињеном у жалбеном поступку у вези са повредом права на одбрану из разлога наведених у образложењу Захтјева гради се теза да другостепена пресуда не садржи јасно и потпуно образложење у погледу жалбених приговора браниоца осуђеног, нити у погледу суштинских елемената првостепене пресуде и износи став да другостепена пресуда садржи произвољно образложење са уопштеним формулацијама, позивањем на разлоге првостепене пресуде. Заправо, из образложења Захтјева произлази да је образложење другостепене пресуде избјегло да анализира и доноси просудбу о мањкавостима, на које је указала жалба. С тим у вези проблематизује дато образложење у погледу законитости доказа проистеклих поступањем супротно одредбама ЗКП РС на којима се заснива пресуда, а самим тим оспорава постојање кривичног дјела и кривичну одговорности оптуженог.

Наведеним приговорима Захтјева, по оцјени овог суда, не може се темељити тврдња о повреди права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, право на образложење пресуде има суштински значај за остваривање права на жалбу и ово право без сумње улази у спектар права која одражавају правичност поступка и обезбјеђују равноправност странака у поступку. Међутим, према пракси Европског суда за људска права (у даљем тексту: Европски суд) и Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд), обавеза судова да образложе своје пресуде не може бити схваћена као обавеза да се у пресуди изнесу сви детаљи и дају одговори на све аргументе, а мјера у којој та обавеза постоји зависи од природе одлуке (Европски суд, *Руиз Торија против Шпаније*, пресуда од 9. децембар 1994. године; Уставни суд, *У 62/01* од 5. априла 2002. године, *АП 352/04* од 23. марта 2005. године и *АП 2137/14* од 15.04.2015. године).

Када су у питању одлуке вишег суда, према пракси Европског суда и Уставног суда, довољно је да образложење одлуке садржи слагање са утврђењем нижестепеног суда, тако што ће виши суд у образложење своје одлуке инкорпорирати или упутити на разлоге из образложења нижестепеног суда, или на други начин указати да се слаже с њима (Европски суд, *Гарциа Руиз против Шпаније*, 1999-I; Уставни суд, *АП 2137/14* од 15.04.2015. године). Када се ради о одлуци вишег суда, суштински захтјев је да виши суд укаже на то да је размотрио питања истакнута у жалби која су била од суштинског значаја, да је у случају неслагања с одлуком нижестепеног суда, неслагања засновао на њеној процјени и да жалбу није одбио прије него што ју је претходно размотрио (Европски суд, *Хелле против Финске*, 1997-VIII; Уставни суд, *АП 2137/14* од 15.04.2015. године).

У конкретном случају, сви жалбени приговори браниоца осуђеног, укључујући и оне приговоре које Захтјев апострофира, а тичу се питања која се односе на поступања супротно одредбама ЗКП РС која су посљедично по изнесеном ставу из Захтјева, довела до незаконитости доказа су претходно интерпретирани у образложењу побијане другостепене пресуде. Потом су оцјењени и прихваћени као правилна чињенична основа и ваљани дати разлози за утврђене чињенице у првостепеној пресуди, а затим их је другостепени суд инкорпорирао у образложење своје пресуде. Па како то представља прихватљив методолошки приступ образлагања одлука другостепених судова у смислу правних стандарда изражених у цитираним одлукама Европског суда и Уставног суда Бих, те како из таквог образложења несумњиво произлази да је другостепени суд прије доношења одлуке о жалби размотрио све релевантне приговоре жалбе, онда нема мјеста тврдњи Захтјева о учињеној повреди права на одбрану у жалбеном поступку. При томе, се повреда права на одбрану у наведеном облику не може заснивати на томе што се Захтјевом доводи у питање валидност датих разлога у образложењу пресуде за одбијање наведених жалбених приговора као неоснованих.

Из образложења Захтјева није прецизирана повреда кривичног закона с тим што из садржаја образложења произлази тврдња да се повреда Кривичног закона темељи на приговорима о мањкавости чињеничне основе побијане

правоснажне пресуде, када се истиче да је суд подвођењем погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања под правну норму извео погрешан закључак о правној посљедици, те на тај начин погрешно примјенио материјално право.

Дакле, из наведеног произлази да се Захтјевом настоји ревидирати утврђено чињенично стање у побијаној правоснажној пресуди, на начин који би довео до другачије правне оцјене ревидиране чињеничне подлоге, а која би резултирала доношењем пресуде којом се осуђени ослобађа оптужбе.

На приговорима таквог карактера не може се заснивати тврдња о учињеним повредама Кривичног закона јер нужну претпоставку за позивање на овај основ побијања правоснажне пресуде, представља потпуно респектовање правилности чињеничне основе те пресуде, па како наведени аргументи Захтјева по свом карактеру првенствено одражавају приговор правилности утврђеног чињеничног стања на којем се заснива побијана пресуда, то се не може прихвати као основан приговор Захтјева да је побијана правоснажна пресуда донесена уз повреду Кривичног закона.

На основу изложеног, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, на што и републички тужилац у одговору на Захтјев оправдано указује, јер повреде закона и повреда права на одбрану, на које се позива подносилац Захтјева нису учињене.

Из наведених разлога, те примјеном одредбе члана 355. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић